

Ärendenummer
TRV 2024/73896
Motpartens ärendenummer
KN2024/01391

Dokumentdatum
2024-09-17

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

Mottagare
Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
alexandra.wenander@regeringskansliet.se
jonathan.andersson@regeringskansliet.se
Diariet
GD-sekreterare
Webb-och projektstöd
Ärendeberedning Planering

Svar på remiss gällande promemorian Snabbare processer enligt miljöbalken för att stärka det militära försvaret

Trafikverket har tagit del av promemorian Snabbare processer enligt miljöbalken för att stärka det militära försvaret. Med utgångspunkt i Trafikverkets ansvar för den långsiktiga infrastrukturplaneringen samt som sektorsansvarig myndighet för beredskapssektorn Transporter, delar Trafikverket den uppfattning om försvarets behov som förs fram i promemorian. Trafikverket är därmed generellt positiva till författningsförslagen. Dock anser vi att promemorian inte ger en tillräckligt detaljerad beskrivning för att Trafikverket ska kunna bedöma hur förslagen påverkar såväl beredskapsförmåga och totalförsvaret som tillgängligheten i transportsystemet.

Trafikverket finner det otydligt om och hur luftfartsverksamhet vid civila flygplatser påverkas av förslagen. Frågeställningen omfattar såväl det transportpolitiska funktionsmålet om tillgänglighet som civilförsvaret inbegripet beredskapsförmåga och samhällsviktiga luftfartstransporter. Av promemorian framgår att anmälningsplikt ska införas under en begränsad tid, i stället för tillståndsplikt, för ändring av flottiljflygplatser eller civila flygplatser med infrastruktur för militär flygverksamhet. Det framgår dock inte vilka flygplatser som anses ingå i ”civila flygplatser med infrastruktur för militär flygverksamhet”, och av konsekvensutredningen framgår inte heller i vad mån civil verksamhet påverkas av förslagen. Försvarsmakten har pekat ut alla sina egna flygplatser som militära riksintressen liksom den civila Visby flygplats. Trafikverket gör antagandet att i vart fall dessa utpekade militära riksintressen avses omfattas av förslaget i promemorian. Dock har Försvarsmakten också pekat ut ett antal flygplatser som s.k. militära objekt och det är inte tydligt om avsikten är att även dessa ska omfattas av förslaget.

Trafikverket saknar särskilt en beskrivning av hur förslagen, vid en eventuell utökning av antalet rörelser i berörda flygplatsers miljötillstånd, fortsatt säkerställer att framförallt beredskapsflygplatsers förmåga och förutsättning

Ärendenummer
TRV 2024/73896
Motpartens ärendenummer
KN2024/01391

Dokumentdatum
2024-09-17

att öppna upp för och ta emot akuta sjukvårdstransporter och annat samhällsviktigt flyg kommer att påverkas. Redan i dagsläget finns i anslutning till större händelser som exempelvis skogsbränder, smittoutbrott och liknande en risk att en flygplats inte kan ta emot ytterligare trafik i form av exempelvis samhällsviktigt flyg. Detta på grund av att antalet rörelser som följer av miljövillkoren i flygplatsens tillstånd har konsumerats upp av civil och militär trafik. Likaså saknas en beskrivning av huruvida de civila flygplatsernas möjligheter att ta emot kommersiella flygrörelser under öppethållning kommer att påverkas. Den senare frågan är särskilt relevant i ljuset av de avgiftssystem som ligger till grund för flygplatsernas affärsmodell och drift och som innebär att minskad kommersiell verksamhet kan försvåra för flygplatserna att bedriva verksamheten och därmed att tillhandahålla sina tjänster även åt avgiftsbefriad luftfart.

Trafikverket saknar vidare en beskrivning av om hänsyn har tagits till att tillstånd enligt andra regelverk kan påverka och fördröja effekten av snabbare tillståndsprocesser enligt miljöbalken. Av promemorian framgår t.ex. att det finns behov av att inrätta nya skjutfält och av att utöka den militära verksamheten som bedrivs vid befintliga skjutfält och skjutbanor. Dock saknas en beskrivning av i vad mån andra tillstånd än miljötillstånd kan krävas i dessa fall liksom ett resonemang om i vad mån exempelvis andra tillstånd som rör nya skjutfält skulle kunna fördröja en implementering eller få andra konsekvenser. Exempelvis behöver skjutfält som på grund av sin placering eller verksamhetens utsträckning i höjdled innebär en risk för luftfarten, kompletteras med ett s.k. restriktionsområde¹.

Trafikverket noterar att konsekvenserna för människors hälsa och miljö är allmänt beskrivna. För att inte underskatta risker och för att kunna vidta effektiva skyddsåtgärder anser Trafikverket att konsekvensutredningar bör vara mer ingående och baserade på aktuella källor. Vad gäller det senare kan Trafikverket rekommendera den forskning som har bedrivits av bl.a. Centrum för hållbar luftfart (CSA) vid Kungliga tekniska högskolan (KTH) som myndigheten har finansierat, (se [Publikationer | KTH](#)).

Enligt promemorian kan det efter undantagsperioden komma en ansamlad mängd ansökningar om tillstånd som har skjutits framåt i tiden under den tid som den tillfälliga förordningen varit gällande. Trafikverket vill framhålla betydelsen av att den ökade mängden ärenden hos mark- och

¹ Dessa beslutas av Transportstyrelsen (eller regeringen, se 1 kap 8 § luftfartslag (2010:500) respektive 1 kap 4 § luftfartsförordning (2010:770)).

Ärendenummer
TRV 2024/73896
Motpartens ärendenummer
KN2024/01391

Dokumentdatum
2024-09-17

miljödomstolarna samt länsstyrelserna kan hanteras vid denna tid så att Trafikverket inte drabbas av förseningar och fördyringar.

Avslutningsvis vill Trafikverket framhäva att parallellt med behovet av att stärka det militära försvaret kan det behöva ges motsvarande förutsättningar för den civila delen av totalförsvaret. Detta för att förmågan vid kriser och höjd beredskap ska kunna bibehållas². I samband med ökade behov och förstärkning av det militära försvaret vill Trafikverket även lyfta vikten av att inte försvåra nyttjandet av anläggningar som är av riksintresse för kommunikation, t.ex. civila hamnar.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Roberto Maiorana. Föredragande har varit utredningsledare Cecilia Kjellander på enhet Miljö, Planering. Samråd har skett med måldirektör Sven Hunhammar, Strategisk utveckling, Ulrika Geeraedts, chef för verksamhetsområde Planering, Marie Hagberg Backlund, chef för avdelningen Transportkvalitet, Håkan Persson, chef för enhet Strategisk planering, Hanna Eklöf, ställföreträdande chef för enhet Miljö samt utredningsledare David Goldberg, Planering. I den slutliga beredningen har representanter för avdelningarna Nationell Planering och Transportkvalitet på verksamhetsområde Planering deltagit.

Roberto Maiorana
Generaldirektör

---

² Se underlagsrapporten *Luftfart till Inriktningsunderlag för 2026–2037*, s. 34-36.

Ärendenummer
TRV 2024/73896
Motpartens ärendenummer
KN2024/01391

Dokumentdatum
2024-09-17

Cecilia Kjellander
Utredningsledare

cecilia.kjellander@trafikverket.se
Direkt: 010-124 29 58
Mobil: 070-762 34 95

Trafikverket

Adress: 172 90 Sundbyberg
Besöksadress: Solna strandväg 98
Telefon: 0771-921 921
trafikverket.se

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2024/73896, Motpartens ärendenummer KN2024/01391, Dokumentdatum 2024-09-17, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.1 Ej känslig

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

Trafikverket
781 89 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1

Texttelefon: 010-123 50 50
Telefon: 0771 - 921 921
trafikverket@trafikverket.se
www.trafikverket.se

Cecilia Kjellander
Planering Transportkvalitet
Direkt: 010-124 29 58
Mobil: 070- 762 34 95
cecilia.kjellander@trafikverket.se